УЛУҒ ОКТЯБРГА ШОН-ШАРАФЛАР!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 218 (3446). | Якшанба, 6 ноябрь 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

УЛУҒ АЙЁМ

Эртага она-Ватанимизда катта байрам, тўю тантана. Тараққиётимизга камол, юртимизга жамол бахш этган Улуғ Октябрь Ер юзининг олтидан бир қисмида ғалаба қозонганига 49 йил тўлади. Революциямизнинг бу йилги байрами ўзига хос фазилатларга эга. Бу партиямиз XXIII съездидан кейинги биринчи Октябрь байрамидир, бинобарин шу байрам кунидан бошлаб Совет ҳокимиятининг эллигинчи йилига қадам қўямиз.

«Аврора» замбаракларининг янги жамият туғилганлигидан дарак берган мағрур садоси эксплуататорлар дунёси устидан тарихий ҳукмини чиқарган, жаҳон ва халқлар тарихи саҳифасига капитализмнинг емирилиши ва коммунизмнинг қарор топиши даври бошланди, деб ёзиб қўйилганига бирқам эллик йил бўлди. Тарих учун бир дақиқа бўлган ана шу йилларда мамлакатимиз, жаҳон тараққиёти мисли кўрилмаган шиддат билан илгарилаб кетди. Социализм Советлар мамлакатида тантана қилди, Европа, Осиё, Латин Америкасидаги бир қатор мамлакатларда ҳал қилувчи ғалабалар қозонди, миллий-озодлик революциялари туфайли империализмнинг шармандали мустамлакачилик системаси ўнгарилмас зарбага учради. Булар тарих локомотиви Улуғ Октябрь мўъжизаси, унинг миллионлар онгини революционлаштирувчи ғоялари тантанасидир.

Улуғ Октябрь В. И. Ленин бош бўлган Коммунистик партия раҳбарлигида қаҳрамон ишчилар синфи энг камбағал деҳқонлар билан иттифоқда қозонган буюк ғалаба бўлди. Эзилган ва эксплуатация қилинган омма тарихда биринчи марта ўз халқ ҳокимиятини — ишчи ва деҳқонлар ҳокимияти — Совет давлатини тузди. Инсоният тарихида бундай жасорат сира ҳам бўлмаган эди. Ишчи ва деҳқонлар ҳокимияти вақт синовидан муваффақиятли ўтди, «социалистик давлат бу тасодифий нарса» деган империалистик дунёни доғда қолдириб, планетамизда буюк ва қудратли давлатга айланди.

Совет ҳокимиятининг тонгидаёқ мамлакатни иқтисодий жиҳатдан қайта қуришнинг гениал программасини ишлаб чиққан улуғ Ленин 1920 йил декабрида Бутун Россия Советларининг VIII съездида сўзлаган нутқида «Россия жуда кўп электростанциялар ва жуда қудратли техника жиҳозлари билан қопланадиган», ҳар бир заводимиз, ҳар бир фабрика, электростанциямиз «маърифат ўчоғига» айланадиган ҳамда «коммунистик хўжалик қурилишимиз бўлғуси социалистик Европа ва Осиё учун намуна» бўладиган замон тўғрисида гапирган эди.

Улуғ Октябрь мамлакатимиздаги барча халқлар қатори ўзбек халқи тақдирида ҳам бурилиш нуқтаси бўлди. Ўлкамиз олдида иқтисодий ва маданий ривожланиш учун кенг истиқболлар очилди. Коммунистик партиямиз ленинча миллий сиёсатни изчил амалга ошириши туфайли ўзбек халқи мустақил давлат тузумига эга бўлди, социалистик миллат бўлиб жипслашди.

Совет Ўзбекистони улуғ рус халқи ва бошқа қардош халқларнинг дўстона ёрдамига таяниб, қисқа муддатда иқтисодий ва маданий қолоқликни бартараф қилди. Социалистик индустрияллаштириш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ва маданий революция Ўзбекистон ССР гуллаб-яшнашининг асосий шарти бўлди. Республикада саноатнинг юздан ортиқ тармоғи яратилиб, мингдан зиёд йирик завод ва фабрика қурилди, энергетика базаси вужудга келтирилди. Юқори малакали ишчи ва мутахассис кадрлар етишиб чиқди. Ҳозир Ўзбекистон ўз саноат товарларини жаҳоннинг 71 мамлакатига, шу жумладан социалистик мамлакатларга экспорт қилмоқда.

Ўзбекистон пахта етиштиришни кенг кўламда кулоч ёйдириб, мамлакатимизда моддий неъматларни мўл-кўл етиштириш ишига салмоқли ҳисса қўшиб келмоқда. Илғор техникани, фан ва илғор тажриба ютуқларини зўр бериб жорий қилиш туфайли, республикада пахтачилик билан бир қаторда, қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам тараққий қилмоқда. Бу йил мамлакатимизнинг асосий пахта базаси азаматлари мўл-кўл ҳосилни қисқа муддатларда йиғиб-териб олишда, айниқса, қувончли натижаларга эришдилар. «Оқ олтин» хирмонимиз 3 миллион 800 минг тоннадан ошди. Пойтахт область пахтакорларининг бу улкан хирмонга қўшган ҳиссаси 330 минг тоннадан ортди.

Экономиканинг ўсиши ўзбек халқи маданиятининг гуллаб-яшнаши билан уйғун ҳолда бирга борди. Республикада юзлаб умумий таълим мактаблари, ўнлаб махсус ўрта ва олий ўқув юртлари ишлаб турибди. Шаклан миллий, мазмунан социалистик адабиёт ва санъатимиз юксалиб, равнақ топмоқда.

Мамлакатимиз Совет ҳокимиятининг 49 йиллигини кучқудрати ҳар қачонгидан ҳам ошган, халқимизнинг маънавий-сиёсий бирлиги, партия билан монолит жипслиги ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкамланган, СССР нинг халқаро майдондаги мавқеи, обрў-эътибори тағин ҳам юксалган бир вазиятда кутиб олмоқда. Партия XXIII съезди Ватанимиз ҳаётида катта сиёсий воқеа бўлди. Съезд мамлакатимиз тараққиётининг анча узоққа мўлжалланган режаларини белгилаб берди.

Совет халқи ленинчи партиямизнинг ўз йўлбошчиси, раҳбари, ҳамма ғалабаларининг ташкилотчиси, деб билади. Партиянинг ҳам ташқи, ҳам ички сиёсати бирдан-бир тўғри сиёсат эканлигини, партия совет халқини бошлаб бораётган йўл ленинча тўғри йўл эканлигини совет халқи амалда кўриб ишонч ҳосил қилиб келмоқда. Шунинг учун ҳам халқимиз улуғ айём кунида ўзининг қизғин меҳр-муҳаббатини халқимизни ғалабадан ғалабага элтиб келаётган Коммунистик партиямизга, унинг ленинчи жанговар штаби — Марказий Комитетга йўллайди.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллиги!

Яшасин Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 5 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда терилган	Мавсум бошидан	Бир кунда машинада терилган	Мавсум бошидан бери машинада терилган
КАЛИНИН	0,24	116,68	—	82,50
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0,19	113,88	—	215,30
ОҚҚЎРҒОН	0,30	112,43	0,26	127,23
БЎКА	0,25	107,31	0,10	122,02
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,34	106,69	—	105,20
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,17	106,53	0.05	118,30
ЯНГИЙЎЛ	0,42	103,79	—	109,38
БЕКОБОД	0,45	103,33	0,26	98,33
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА	0,31	107,36	0,14	119,07

Коммунизмнинг шавкатли қурувчиси, ер юзидаги барча кишиларнинг озодлиги, тинчлиги ва бахт-саодати учун мард курашчи—улуғ совет халқига шон-шарафлар!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан)

Яшасин Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан)

ФАРҒОНА ВА АНДИЖОН МАРРАГА ЕТДИ

ЭРТАГА — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллиги байрами! Шу шодиёна айёмни серқуёш республикамизнинг барча меҳнаткашлари улкан зафарлар, қувончли ғалабалар, катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Қутлуғ куннинг шодиёна дамлари яқинлашгани сайин диёримизда ғалаба кетига ғалаба, хушхабар кетига хушхабар уланиб кетмоқда.

ГЎЗАЛ ФАРҒОНАНИНГ олиҳиммат пахтакорлари маррага етганликлари ҳақида партияга, Ватанга, халққа ғалаба рапорти бердилар. Фарғонада 477 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмони қад кўтарди! Дала гвардиячилари ана шу ҳосилнинг 133 минг тоннасидан кўпроғини «зангори кема»лар билан йиғиб-териб олдилар. Фарғона пахтакорлари она-Ватанга яна 50 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олишди.

ОРАДАН бир кун ўтгач, елкасида 781 минг тоннадан зиёд улкан «оқ олтин» хирмонини кўтариб, Андижон пахтакорлари ҳам ғалаба манзилига етиб келдилар. Андижоннинг азамат механизаторлари пешона тери тўкиб етиштирилган ҳосилнинг катта қисмини «пўлат этак»ларга териб олдилар. Ғолиб Андижон она-Ватанга пландан ташқари яна камида 60 минг тонна «оқ олтин» армуғон этади.

Офарин сизларга, Фарғона ва Андижоннинг қалби олов пахтакорлари! Байрамингиз муборак бўлсин!

БАЙРОҒИНГ НУРИ

Ватаним,
Туғилган куннинг муборак.
Қалбингда барқ урар қирқ
тўққиз баҳор.
Сенинг меҳринг билан
талпиниб юрак,
Муборакбод этар, қудратли
диёр!
Бугун жамолингдан қамашиб
кўзим,
Тасаввур этаман бутун
кўркингни.
Бахтлиман — бир тирик
ҳужайранг ўзим,
Уйим деб билганман еру-
кўкингни.
Қуёшинг — ҳаётим ёритган
машъал,
Юлдузларинг — тунда ёнган
чироғим.
Дарёнг — вужудимда
қонимдек яшар,
Тоғларинг — туртинсам
суянган тоғим.
Кўзларим киприги —
баҳорий, майсанг,
Булбулинг қўшиғи — янгроқ
ғазалим.
Байроғинг нуридан уфқ
ложаранг,
Оламни яшартган қалби
гўзалим.
Кенглик, буюкликда ўзинг
бир дунё,
Бағрингда гуркирар дўстлик
гулшани.
Халқлар юрагига сочмоқда
зиё,
Сен ёққан Октябрь нурли
гулхани.
Умрлар мазмуни бўлган бу
ёғду
Минг йиллар йўлига сочди
шуъла — зар
Кундан кун ёрқинроқ
ловуллайди у,
Жаҳон тақдирини этиб
мунаввар.
Шу ёғду, шу бойлик, шу
бахт ҳурмати,
Етказгани учун шунча
қадрга,
Тилларда Лениннинг
муқаддас оти,
Ташаккур айтамиз биз
Октябрга!

Жуманиёз ЖАББОРОВ.

МАРДУ МАЙДОНЛАР САЁҲАТДА

Катта залга одам лиқ тўлган. Қайси бир кишининг чеҳрасига боқманг, табассум жилва қилаётганини, юзларидан севинч ёғилаётганини, дилларидан шодлик туйғулари тошиб чиқаётганини пайқаб оласиз. Бу кишиларнинг рухсорларидаги қиёфагина эмас, уларнинг ўзаро ҳазил-мутойиба гаплари, қувноқ кулгилари ҳам ана шу катта шодликдан далолат бериб турибди... Область партия комитетининг катта мажлислар залига йиғилган бу кишилар — марди-майдонлардир. Пойтахт областимизнинг бу йилги улкан ғалабаларида мана шу қалби олов, ҳиммати олий, ғайрати зўр бу кишиларнинг салмоқли ҳиссаси бор. Уларнинг деярли ҳаммаси пахтакор. Пахтакор бўлганда ҳам — техника билан қуролланган, ерни трактор билан ҳайдаган, трактор билан экишга тайёрлаган, агрегат билан чигит экқан, ғўза парвариш қилган, пахтани машиналар билан териб олган механизатор-пахтакорлар! Шулар сингари азаматларнинг кенг майдонларда кўрсатган мардликлари, қаҳрамонона меҳнатлари туфайли областимиз бу йил ҳам пахтадан баракали ҳосил етиштирди, давлат планини қисқа фурсатда бажарди, «оқ олтин»нинг асосий қисмини машиналар билан териб олди.

Область партия комитети ҳамда область ижроия комитети партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашлар ҳақида кўпроқ ғамхўрлик қилиш тўғрисидаги кўрсатмаларига қатъий амал қилиб, барча қишлоқ меҳнаткашларининг, шу жумладан механизатор-звено бошлиқларининг ҳам моддий, ҳам маънавий манфаатдорликларини оширишга йил сайин катта эътибор бериб келмоқдалар. Звено системаси фақат пахтачиликни кескин юксалтиришгагина эмас, кишиларнинг моддий манфаатдорлигини беқиёс оширишга ҳам тўла имкон бермоқда. Кейинги уч йил ичида областимиз пахтакорларининг ўртача ойлик даромадлари икки-уч баравар кўпайди. Уларни маънавий жиҳатдан рағбатлантиришга ҳам катта эътибор беріляпти. Ўтган йили комплекс механизациялашган звеноларга бошчилик қилган тўрт мингга яқин механизатор дам олиш уйида ҳам ҳордиқ чиқариб, ҳам малакасини оширган эди.

Бу йил эса қишлоқ хўжалигимизнинг энг илғор кишилари, биринчи навбатда механизатор-звено бошлиқлари мамлакатимиз бўйлаб саёҳат қилдирилаяпти. Куни-кеча область партия комитетида ана шу тўрт юздан ортиқ марди-майдон сайёҳларни кузатиш маросими бўлди.

Ўн учта комфортабелли вагонларга эга бўлган махсус Ўзбекистон туристик поезди тўрт юздан ортиқ марди-майдонни олиб, сафарга йўл олди. Улар орасида гектар бошига ҳаммадан ҳам баракали хирмон кўтарган, машина билан ҳаммадан ҳам кўп пахта териб олган механизатор-звено бошлиқларидан бекободлик Раҳмонқул Бозорбоев, Ғафур Маҳмудов, Анорқул Омонтурдиев, Самад Абдуқодиров, ўртачирчиқлик Ҳакимполвон Саидғозиев, Исроил Ёқубов, янгийўллик Венера Зиляева, Ҳамроали Мирзаазизов, бўкалик Жўра Ҳасанов, Абдураҳмон Сотиболдиев, Суюн Азимбоев сингари пешқадамлар ҳам бор.

Поездда саёҳларнинг кўнгилдагидай сафар қилишлари учун ҳамма қулайликлар муҳайё қилинган. Областимизнинг марди-майдонлари бу поездда 22 кун сафар қилиб, Астрахань, Дербент, Боку, Ереван, Тбилиси, Ботуми, Сухуми, Гагра, Адлер ва қаҳрамон шаҳар Волгоград бўйлаб саёҳат қиладилар, у ерларнинг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар. Сайёҳларга тажрибали экскурсоводлар ҳамроҳ бўладилар.

Ҳақиқий меҳнатнинг ҳақиқий гаштини суриб келишда сизларга оқ йўл тилаймиз, марди-майдонлар!

Ш. ШОРАҲМЕДОВ.

Суратда: саёҳатга жўнаб кетган илғорларнинг бир группасини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотоси.

БАЙРАМ ТУҲФАСИ

3-қурилиш трестининг 23-бошқармаси бинокорлари Улуғ Октябрь байрамини ёруғ юз билан кутиб олдилар. Улар 1966 йил учун белгиланган бош пудрат планини 2 ноябрда шараф билан адо этдилар. Ўтган ойлар давомида 4859 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Турар-жойлар қуриш ўн ойлик плани эса 114 процент адо этилди. Шу кунгача 10695 квадрат метр турар-жой майдони фойдаланишга топширилди.

Азамат коллектив ҳозир Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига ўз зиммасига олган мажбуриятни 25 декабргача бажариш учун курашмоқда.

ЛЕНИН ПАРТИЯСИ РАҲБАРЛИГИДА

БУЮК ҒОЯЛАР ТАНТАНАСИ

ВАТАНИМИЗ уфқида Октябрь қуёши — бахт қуёши, коммунизм қуёши порлаган тарихий кунлардан буён қирқ тўққиз йил ўтди. Инсоният тарихида янги даврни — капитализмнинг емирилиши ва коммунизмнинг қарор топиши даврини очиб берган шонли революциямизнинг ўтган бир йили унинг жаҳоншумул-тарихий аҳамиятини, унинг инсоният тарихий тараққиётига буюк таъсирини тобора зўр куч билан намойиш қилмоқда. Октябрь ғояларининг, Ленин ғояларининг жозибадор кучи янгидан-янги миллионларнинг қалбини мафтун қилмоқда.

«Биз, Совет давлатини қура бошлаш, шу билан бутун жаҳон тарихининг янги даврини барча капиталистик мамлакатларда эзилиб келган ва ҳамма ерда янги турмуш, буржуа устидан ғалаба қозониш, пролетариат диктатурасини вужудга келтириш, кишилик дунёсини капитализм зулмидан, империалистик урушлардан қутқариш сари бораётган янги синф ҳукмронлиги даврини бошлаш бахти бизга муяссар бўлганлиги билан фахрланишга ҳақлимиз ва шу билан фахрланамиз». Революция генийси В. И. Лениннинг олам-олам маънога эга бўлган бу сўзларида Октябрнинг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти мислсиз зўр куч билан ёрқин ифода қилинган. Улуғ Октябрдан бошланган ва эндиликда қарийб ярим асрлик катта ва шонли йўлни босиб ўтган жаҳон тарихининг янги даври инсониятнинг учдан бир қисмини коммунизмнинг порлоқ чўққилари сари олиб бормоқда.

Улуғ Октябрнинг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти даставвал шундаки, бу революция дунёдаги энг йирик мамлакатлардан бирида империализм фронтини ёриб ўтиб, пролетариат диктатурасини ўрнатди, янги типдаги давлатни — Совет социалистик давлатини, янги типдаги демократияни — меҳнаткашлар учун демократияни вужудга келтирди. «Совет халқининг фидокорона меҳнати, **Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг назарий ва амалий фаолияти натижасида,** — дейилади партиямиз Программасида — **инсоният реал мавжуд бўлиб турган социалистик жамиятга ҳамда тажрибада синалган социализм қуриш тўғрисидаги фанга эга бўлди. Социализмга борувчи катта йўл очилди».**

Улуғ Октябрнинг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти яна шундаки, бу революция бошлаб берган буюк революцион жараён — жаҳонни социализм ва коммунизм асосида янгидан қуриш жараёни азм дарё каби зўр шиддат билан олға томон бормоқда. Октябрнинг мусаффо қилувчи буюк момоқалдироғи инсоният баҳоридан дарак бериб, бутун дунё устидан янграб ўтмоқда. Европа ва Осиё мамлакатларидаги социалистик революциялар жаҳон социалистик системасини барпо этишга олиб келди. Инсониятнинг учдан бир қисми илмий коммунизм байроғи остида янги ҳаёт қурмоқда. Октябрдан руҳланган миллий озодлик революцияларининг қудратли тўлқини империализмнинг мустамлакачилик системасини супириб ташламоқда.

Ана шу буюк революцион жараёнларнинг ҳаммаси Улуғ Октябрдан бошланганлиги, шу буюк ва олийжаноб ишларга йўл солган мамлакат Совет Иттифоқи эканлиги, йўл бошлаган халқ совет кишиси эканлиги, раҳнамо ва илҳомчи бўлган партия — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси эканлиги, доҳиймиз, устозимиз, йўлчи юлдузимиз рус халқининг, совет халқининг фарзанди Владимир Ильич Ленин эканлиги совет кишисининг чексиз, буюк ифтихоридир. Аммо, инсоният учун шунчалар кўп хизмат қилган, янги социализм ва коммунизм дунёсининг пионери бўлган совет кишисига мағрурланиш, қибрланиш ҳисси бегонадир. «Маданий пролетар революция» деган баландпарвоз гаплар билан маданият ва революция тушунчаларига иснод келтираётган, маданият ёдгорликларини поймол қилаётган маоцзедунчилар мақтанаётгани каби марксизм-ленинизмга ёт мақтанчоқлик ҳисси бизга тамомила бегонадир. Совет халқи Ленин раҳнамолигида, Коммунистик партия етакчилигида қилган буюк қаҳрамонлик ишларини ўзининг улуғ интернационал вазифаси деб, бутун жаҳон социалистик системасининг манфаатларига, халқаро пролетариат манфаатларига, бутун инсоният манфаатларига жавоб берувчи вазифа деб билади.

«Совет халқларининг ўз тараққиётининг қарийб 50 йили мобайнида, Қишлик саройни штурм қилишдан тортиб, советлар мамлакати бошлаб, ҳозирги кунгача давом эттириб келаётган космосни штурм қилгангача босиб ўтилган йўл ҳақиқатан ҳам таҳсин ва офаринларга лойиқдир,— деди яқинда ўртоқ Гомулка Польша-Совет дўстлиги митингида.— Қардош совет халқларининг коммунизм қуриш соҳасида эришган муваффақиятлари билан чин кўнгилдан қувонамиз, албатта. Бу зўр тарихий муваффақиятлар бутун дунёда ишчилар синфини илҳомлантирди, Европа ва Осиёнинг кўп мамлакатларида ишчилар синфининг ҳокимиятни қўлга олишини енгиллаштирди, мустамлака ва қарам мамлакатларнинг халқларига империалистик босқинчиларга қарши курашида куч-қудрат бағишлади. коммунизм қуришда советларнинг муваффақиятлари социализм кучларини кўпайтирмоқда, социализм йўлининг, биз ҳам олға бораётган ана шу йўлнинг тўғрилигига ишончни мустаҳкамламоқда». Улуғ Октябрнинг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти ҳақида қардош коммунистик партия ва социалистик давлат раҳбари томонидан берилган бу юксак баҳо Улуғ Октябрга, Партиямизга, совет халқига бўлган меҳр-муҳаббатнинг, чексиз садоқатнинг, дўстлик ва пролетар интернационализми принципларига содиқликнинг ёрқин ифодасидир.

Қаҳрамон Вьетнам халқининг шонли фарзанди ўрток Ле Зуан партиямизнинг XXIII съезди минбаридан туриб айтган эдики, «Бизлар, Въетнам коммунистлари учун икки Ватан бор: бири — Въетнам, иккинчиси — социализм жаҳонда биринчи ғалаба қозонган мамлакат — Совет Иттифоқидир». Америка Қўшма Штатлари Коммунистик партиясининг съезддаги вакили ўртоқ Генри Уинстон айтган эдики: «чинакам пролетар интернационализми, ҳақиқий бирлик улуғ совет халқи ва Ленин партияси билан ҳамкорлик ва дўстлик демакдир». Биз Уругвай коммунистларининг раҳбари ўртоқ Арисмендининг: «бизнинг партиямиз вужудга келган кундан башлаб пролетар интернационализми Ленин партияси билан дўст бўлиш, Совет Иттифоқини ҳимоя қилиш демакдир деб тушуниб келди» деган сўзлари билан фахрланамиз. Қалбларимизни зўр ватанпарварлик, партиямизга, Улуғ Октябрь ишига, коммунизм ишига, пролетар интернационализмига чексиз садоқат хислари билан тўлдирадиган бу оташин сўзлар коммунизм қураётган халқимизнинг, ленинчи партиямизнинг, улуғ Ватанимизнинг дўстлари, биродарлари жаҳонда беҳад-беҳисоб эканлигидан далолат беради. Бу — Октябрь Ватани билан, Ленин партияси билан, совет халқи билан қизғин интернационал бирдамликнинг яққол ифодасидир.

> **СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИНИ КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШДА ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР БИЛАН НИШОНЛАЙЛИК!**
>
> **(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан)**

Октябрь асрининг, коммунизм асрининг ҳар куни, ҳар ойи, ҳар йили Ватанимизни, халқимизни тобора улғайтирмоқда. Улуғ Октябрнинг қирқ саккиз йиллиги билан қирқ тўққиз йиллиги ўртасида бўлиб ўтган партиямизнинг XXIII тарихий съезди халқимизнинг коммунизм қуриш соҳасида қилган қаҳрамонона ишларига якун ясади, янги бешйилликнинг улуғвор истиқболларини белгилаб берди. «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1960-1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани,— дейилади съезд резолюциясида,— коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш ҳамда мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш учун партия ва совет халқи олиб бораётган курашидаги муҳим босқичдир.» Улуғ Октябрнинг 49 йиллигини шодиёна байрам қилар эканмиз, зўр қувонч ва фахр билан айта оламизки, бешйилликнинг биринчи йили плани зўр муваффақият билан бажарилмоқда, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш ва халқ фаровонлигини ошириш соҳасида олға қараб катта қадам қўйилди.

Ўтган йилнинг 9 ойлик якунига таққосланганда саноатнинг ялпи маҳсулоти бу йил 8.3 процент ошди, меҳнат унумдорлиги шу давр мобайнида 5 процент кўпайди. Кенг миқёсда амалга оширилаётган иқтисодий реформа халқ хўжалигини ривожлантиришга ижобий таъсир ўтказмоқда. Октябрнинг 49 йиллиги мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини юксалтиришда айниқса салмоқли якунлар келтирган йил бўлди. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари мамлакатга 10 октябргача 4,5 миллиард пуд ёки 74 миллион тоннадан кўп дон топшириб, Ватанимиз тарихида мисли кўрилмаган фидокорлик намунасини кўрсатдилар. Ҳозирги кунда ғалламиз хирмонига яна анча ғалла қўшилиб, тоғ-тоғ бўлиб кетганига шакшубҳа йўқ. Бу — партиямиз XXIII съезди, КПСС Марказий Комитети март ва май Пленумлари қарорлари зўр муваффақият билан бажарилаётганлигининг, қишлоқ хўжалигимиз тўғри йўлдан ривожланаётганлигининг, колхозчи деҳқонлар партиямиз сиёсатидан мамнун эканлигининг ёрқин далилидир. Бизнинг колхоз ва совхозларимизнинг шу кунлардаги муваффақиятлари ажойиб ва гўзалдир, уларнинг истиқболлари бундан ҳам ажойиброқ ва гўзалроқдир.

Коммунистик партиямиз ленинча миллий сиёсатидан баҳраманд Октябрь машъали нури билан порлаётган республикамиз революциямиз байрами ҳар йилигида эришаётган ғалабалар яна ҳам қувончли, фахрланишга арзийдиган ғалабалардир. Республикамиз саноати ҳам 1966 йил 9 ойлик планини 103 процент қилиб ошириб бажарди, саноатнинг ялпи маҳсулоти ўтган йилга қараганда 10 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги ҳам тобора ошиб бормоқда.

Ўзбек халқининг ифтихори, ғурури бўлган пахтачиликни ривожлантиришда бу йил эришилган муваффақият ўлкамизнинг Улуғ Октябрь 49 йиллик шонли юбилейига энг муносиб совғасидир. Биз она-Ватанимизга 3 миллион 750 минг тонна пахта топшириб, давлат планини шараф билан ошириб бажардик. Эндиликда, республикамиз меҳнаткашлари партия ташкилоти раҳбарлигида 4 миллион тонна катта пахта хирмони учун курашмоқда. Бу халқимизнинг ўз Ватанига, партиясига, коммунизм ишига садоқати ва муҳаббатининг рамзи бўлади, бу дўстларимиз, қардошларимиз олдида дўстлик, интернационалистик бурчимизни садоқат билан бажараётганимизнинг ёрқин ифодаси бўлади.

Бу—партиямиз ленинча миллий сиёсати самараларидан баҳраманд бўлган халқ қандай улуғ ишларни рўёбга чиқаришга қодир эканлигининг ва бу иш жуда катта халқаро аҳамиятга эга эканлигининг яна бир ажойиб намойиши бўлади.

Коммунизмнинг шавкатли қурувчиси бўлган совет халқи ер юзида барча кишиларнинг озодлиги, тинчлиги ва бахт-саодати учун мардонавор курашчидир. Улуғ Октябрь кунларида тинчлик байроғини баланд кўтарган халқимиз ленинча тинчлик сиёсатини сабот билан амалга ошириб келмоқда. Халқаро вазият анча мураккаблашган, Америка империализмининг агрессив сиёсати жаҳонда тинчликка катта хавф солаётган, Вьетнамда қонли урушни авж олдириб, қаҳрамон Вьетнам халқининг озодлиги ва мустақиллигига таҳдид солаётган бир вазиятда Коммунистик партиямиз ва ҳукуматимиз халқаро вазиятни соғломлаштириш учун, Вьетнамдаги урушга барҳам бериш, тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасида тинч ҳамкорликни ривожлантириш учун сабот билан курашмоқда. Биз Ватанимизнинг халқаро аҳволи мустаҳкам деб айтиш учун ҳамма асосларга эгамиз. Коммунистик партиянинг ва Совет ҳукуматининг тинчликсевар ташқи сиёсати коммунистик қурилиш манфаатларига, умумий тинчликни ва халқлар хавфсизлигини сақлаш ва мустаҳкамлаш ишига зўр бериб хизмат қилади. Партиямиз ва давлатимиз бундан кейин ҳам ана шу синалган ленинча йўлдан бораверади.

Октябрнинг ҳар бир йили, унинг шонли ғалабалари Ленин партиясининг номини яна улуғламоқда, марксизм-ленинизм идеяларининг жозиба кучини яна оширмоқда. 12 ярим миллионга яқин коммунистни бирлаштирган улуғ партиямизнинг обрў-эътибори бутун жаҳон миқёсида мисли кўрилмаган даражада ошмоқда. Чунки бизнинг доно партиямиз пролетар интернационализмининг улуғ принципларига садоқатда, жанговор коммунистик биродарликка содиқликда, коммунист деган улуғ номни биллурдай пок сақлашда халқаро коммунистик ҳаракатнинг авангардига муносиб олийжаноблик кўрсатмоқда. 86 мамлакатдан меҳмон бўлиб келган коммунистик, ишчи, миллий-демократик ва сўл социалистик партиялар вакилларининг партиямиз XXIII съезди минбаридан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шаънига, Совет коммунистлари ва халқимиз шаънига айтган ажойиб сўзлари ва ҳозирги кунларда ҳам КПССни улуғлаб айтилаётган сўзлари Ленин партияси қилаётган ишларнинг халқаро аҳамиятини алоҳида зўр куч билан тасдиқламоқда.

Бу йилги Октябрь тонги айниқса нашъали, гўзал ва нурлидир. Чунки совет юртининг, коммунизм Ватанининг 50 ёши шу тонгдан бошланади. Бу тонгда халқимизнинг ҳам, партиямизнинг ҳам, бутун дунёдаги миллион-миллион дўстларимизнинг ҳам қалби қувонч ва фахр ҳислари билан лиммо-лим бўлади. Партиямиз совет халқи каби улуғ, қаҳрамон халқ ярим асрдан буён унга ўз тақдирини, ўз истиқболини ишониб топшириб келаётганлиги билан чексиз фахрланади ва шу билан ўзини бахтиёр ҳисоблайди. Халқимиз эса Ленин партияси ўзининг илҳомчиси, раҳнамоси, раҳбари бўлганлиги билан, уни коммунизмнинг нурли чўққилари сари бошлаб бораётганлиги билан фахрланади, ўзини бахтиёр ҳисоблайди.

Р. САХИБОЕВ.

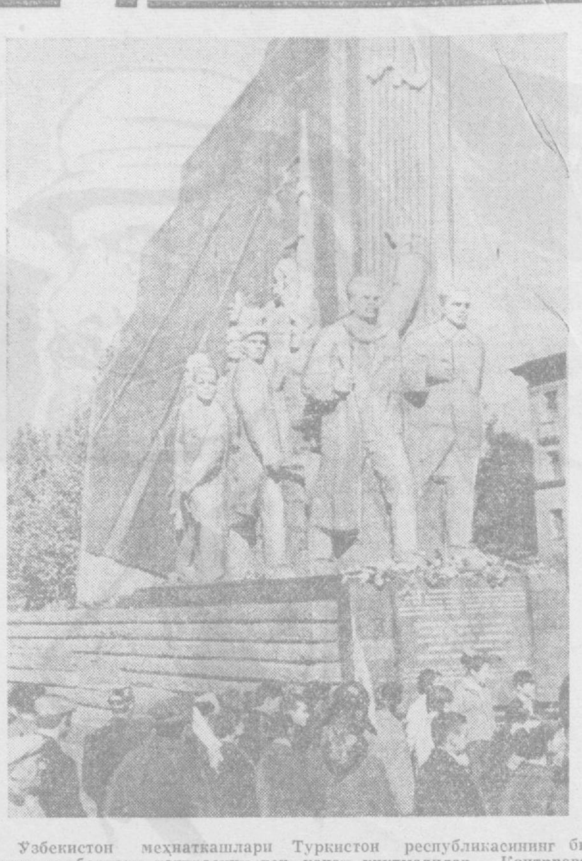

Ўзбекистон меҳнаткашлари Туркистон республикасининг биринчи раҳбарлари хотирасини ҳеч қачон унутмадилар. Контрреволюцион исёнчилар ҳалок этган жасур 14 комиссар ўз ҳаётларини халқ озодлиги ва бахти учун, мамлакатимизда коммунизм тантанаси учун курашга бағишлаган эдилар. Улуғ Октябрь байрами арафасида пойтахт меҳнаткашлари вокзал майдонидаги ҳайкал ёнига келиб большевик комиссарларнинг хотирлаб, гуллар қўймоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Байрам совғалари

ДЕКАБРЬ ОЙИ ҲИСОБИГА

«Сантехоборудования» заводи коллективи Улуғ Октябрь байрамини меҳнатда катта зафар билан кутиб олди. 2-ноябрь куни корхона ўн бир ойлик план топшириғини адо этди. Республика қурилишлари учун 5065 сўмлик санитария техникаси асбоб-ускуналари жўнатилди.

Корхонада маҳсулот таннархи 3,7 процент камайди. Шу йилнинг ўтган ойлари ичида 675 минг сўм фойда олинди. Завод ишчи ва хизматчилари янги Тошкент қурилишлари учун айниқса кўп маҳсулот ишлаб чиқаряптилар. Бу ерда ҳар бир ишчи смена топшириқларини ўрта ҳисобда 115 процент қилиб адо этяпти.

М. СУЛТОНОВ.

Тошкент машиналари озодлик оролида

«Ташсельмаш» заводи ишлаб чиқараётган машиналар жаҳондаги жуда кўп мамлакатларга жўнатилади. Бу бежиз эмас. Корхона ишлаб чиқараётган ажойиб «зангори кема»ларни харид қилувчилар чет элларда ҳам кўпаймоқда.

Шу йил қишлоқ хўжалик машиналарининг Москвада ўтказилган халқаро кўргазмасида корхонанинг 17ХВ.1.8 маркали машинаси олтин медаль билан тақдирланган эди. Куни-кеча ана шу машиналардан 35 таси Кубага жўнатилди. Озодлик оролида ҳам Тошкент машиналари жавлон уради.

С. ТУЛАЕВ.

ИСТИҚБОЛ

Шаҳримиздаги барча корхоналар, қурилиш, транспорт ташкилотлари ва муассасалар коллективлари улуғ байрамни ёруғ юз билан кутиб олиш учун фидокорона ишладилар. Социалистик мусобақа ҳамма жойда оммавий тус олди Шу туфайли бугунги улуғ айём жуда катта меҳнат зафарлари билан кутиб олинди. Саноат корхоналари коллективлари ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ўн ойлик планини анча ортиғи билан адо этдилар. Қўшимча юзларча минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Кўмирчиларимизнинг ишлари мақташга арзигудек. Йил бошидан бери планга қўшимча қазиб чиқарилган кўмир ҳажми 125 минг тоннадан ортиб кетди. Ўрта Осиёда энг йирик Оҳангарон ГРЭСи коллективи қўшимча 15 миллион 600 минг киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилди. Шаҳримиз саноат корхоналарида шу кунгача пландан ташқари 200 тоннадан ортиқ цемент, 300 тоннадан кўпроқ нон-булка маҳсулотлари, 2000 центнерга яқин гўшт ишлаб чиқарилди.

Шаҳримизнинг кўрки, жамоли йилдан-йилга очиляпти. Қатор уй-жой массивлари, янги кварталлар, кўчалар пайдо бўлмоқда. Янги шаҳар қиёфаси камол топаяпти. Бу ерда қурилган кўп қаватли иморатлар, маданий-маиший муассасалар бинолари савлат тўкиб турибди. Шу йилнинг тўққиз ойида 20 минг квадрат метрга яқин уй-жой майдони фойдаланишга топширилди. Йил охиригача 32,5 минг квадрат метр уй сатҳи қурилади. Бу ўтган йил давомида қурилган барча уйларга қараганда икки баравар кўпдир.

Бинокорларимиз уй-жойдан ташқари кўплаб саноат объектлари, маданий-маиший муассасалар бунёд этишяпти. Азаматлар капитал маблағ ўзлаштириш топшириқларини ойдан-ойга ортиғи билан бажармоқдалар. Обликда қум-шағал заводи, 4-темир-бетон буюмлари заводида янги технология линияси, 964 ўринли ўрта мактаб, 140 ўринли болалар боғча ва яслиси, сув ҳавзаси, шаҳар маиший хизмат комбинати каби йирик иншоотларни муддатидан олдин қуриб битказдилар. Шаҳарда ободонлаштириш юзасидан кўпгина тадбирлар кўриляпти. Бу ишлар асосан жамоатчилик асосида бўляпти. Шу йўл билан 90 минг квадрат метр йўл асфальтланди. 101 минг квадрат метрдан ортиқ йўлга эса, бетон ётқизилди. 100 минг тупга яқин мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Қатор янги хиёбонлар, парклар гулзорлар барпо этилди.

Бугунги улуғ айёмда ўзининг фидокорона меҳнати билан обрў-эътибор орттираётган, шаҳримиз шуҳратини ошираётган илғор кишиларимиз номини хурсанд бўлиб тилга олгинг келади. Улар шаҳримизда жуда кўп. Экскаватор машинистларидан М. Каримов, В. Френкель, наволоотбойчилардан М. Кишпиев, В. Баскаков, 9-шахта механиги А. Мирсоатов, электровоз машинисти А. Мирзараҳимов, комплекс қурилиш бригадаси раҳбари А. Умаров, кон устиги очиш разрезининг электрослесари Х. Йўлдошев ва бошқалар шулар жумласидандир. Ўз касбини пухта эгаллаган бу азаматлар меҳнатда, юриш-туришда барчага ўрнак бўлишяпти.

Шаҳримиз истиқболи жуда порлоқ. Биз ҳозир собит қадам билан ана шу истиқбол сари боряпмиз. Саноат ишлаб чиқариши, капитал қурилиш кенгаяди. Шаҳар хўжалиги ривожланади. Янги беш йиллик планга мувофиқ кўмир қазиб чиқариш кескин кўпаяди. Айни вақтда экономиканинг янги тармоқлари бунёд этилади. Яқин йиллар ичида қатор бойликлар қазиб чиқариш йўлга қўйилади. Бу ерда қурилаётган йирик керамика комбинати учун хомашё— каолин лойи кўплаб қазиб олинади. Юксак кучланишли изоляторлар ва электротехника буюмлари заводи қурилиши ҳам мўлжалланмоқда. Оҳангаронда алюминий саноатини вужудга келтириш учун барча имкониятлар бор. Бунинг учун хомашё— каолин тўлиб-тошиб ётибди. Каолиндан алюминий олиш юзасидан тажриба ишлари бошлаб юборилди. Оҳангарон тупроғида олтин қазиб чиқаришни йўлга қўйиш вақти ҳам келади.

Шаҳримиз меҳнаткашлари бундан кейин Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ ҳаракатида актив иштирок этадилар. Ишчилар, бинокорлар, транспортчилар ана шу буюк санани катта меҳнат тортиқлари билан кутиб олиш мақсадида зиммаларига юксак мажбуриятлар олиб ишлашяпти. Ҳеч шубҳа йўқки, улар эл-юрт олдида берилган бу ваъданинг ҳам тўла уддасидан чиқадилар.

А. ҒУЛОМОВ,
Оҳангарон шаҳар ижроия комитетининг раиси.

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

Эртага улуғ айём. Хурсандчилик авжига минадиган кун. Бўёқларининг хушбўй ҳиди димоққа урилиб турган квартираларда ҳам, ёр-биродарларнинг хушчақчақ даврасида ҳам қўшиқ қўшиққа уланади, шодликка шодлик қўшилади. Давраларда қадаҳ кўтарган дўстларимиз аввало:

— Янги уйлар муборак! Тўй-тўйга, байрам-байрамга улансин,— дейишади.

Ҳа, ноябрь — ҳовли тўйлар ойи. Куни неча юзлаб оилалар Сергели шаҳарчасида қад кўтарган кўркам квартираларга кўчиб кирдилар. Чилонзорда қардошларимиз қўли билан бунёд этилган кўкўпар иморатлар ҳам бирин-кетин тошкентликларга ўз қучоғини очмоқда. Маррага энг олдин Луганск шаҳар бинокорлари етиб келишди. Улар 48 квартира калитини биринчи бўлиб тошкентлик қардошларга топширишди. Ўзбеклар бу инъомдан ғоят миннатдордирлар. Норқўзиев, Зуев, Гуревич ва бошқа ўнлаб оила аъзолари кенг-кенг хоналарга кирганда ҳам, баҳаво айвонларга чиққанда ҳам украиналик бинокорлар шаънига минг бор раҳматлар айтмоқдалар.

Бугун қаҳрамон шаҳар Киев ҳам 80 ва 50 квартирали икки иморатни Тошкентга армуғон этади. Донбасс бинокорлари эса, 50 квартирани қўлдан чиқардилар. Сўнгги кунларда украинлар қурилиш участкасида иш айниқса зўр суръат билан борди. Василий Беличенко, Николай Бучко ўртоқлар бошлиқ комплекс бригада аъзолари кунни тунга улаб меҳнат қилдилар. Барча канализация, водопровод, электр, газ тармоқлари асосий магистралларга уланди.

Синовлар муваффақиятли ўтди. Давлат комиссияси аъзолари ҳам ҳечқандай эътирозсиз бу иморатларни ўз вақтида қабул қилиб олдилар.

Украина кварталида қурилиш давом этяпти. Йил охиригача улар 30 минг квадрат метр турар-жойни тошкентликларга топшириш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар. Бугунги ғайрат ва шижоат бу мажбуриятнинг шараф билан бажарилишидан далолат бериб турибди.

Москваликлар ишлаётган майдон олис-олисларга чўзилиб кетган. Пойтахтдан келган азаматлар Тошкентда турар-жойи 260 минг квадрат метр бўлган кўркам массив бунёд этишга бел боғлашган. Ҳозир улар бир йўла 20 та кўп қаватли иморатни қўлдан чиқаришаяпти. «Главмосстрой»нинг 179-қурилиш бошқармаси бинокорлари дастлабки 80 квартирали иморатни ноябрь ойи бошида фойдаланишга топширган эдилар. Бугун яна 9 та бино ўз бағрига тошкентликларни чорламоқда. Бинолар жуда ҳам гўзал қилиб қурилган. Ташқи томони оқ ғишт билан ишланган. Айвонлар олдига панжаралар тутилган. Барча қулайликларга эга бўлган квартира хоналари кенг ва ёруғ.

Бошқа қардош республикалар бинокорлари меҳнат қилаётган участкаларда ҳам иш қизғин. Қирғизистонлик дўстларимиз куни-неча 48 квартирали биринчи бинони фойдаланишга топширдилар. Улар бу йирик панелли иморатни уч ой деганда йиғиб бўлдилар. Юрий Фомин бошлиқ монтажчилар, Михаил Менаков бошлиқ бетончилар, Николай Косик бошлиқ пардозловчилар ғоятда тез суръат билан ишлашди.

Молдавиялик қурувчилар Улуғ Октябрнинг 49 йиллик байрами арафасида 63 квартирали биринчи бинони, қозоғистонлик дўстларимиз бир йўла икки иморатни қўлдан чиқардилар. Арманистон, Белоруссия, Болтиқбўйи республикалари бинокорлари тортиқ қилаётган квартиралар ҳам беҳисоб.

Улуғ айём арафасидаги бу ҳовли тўйлари катта тантаналарнинг дебочасидир. Дўстларимиз қурилишларни поёнига етказгач, тўйларнинг каттаси ўшанда бўлади. Шунда ҳаммамиз биргалашиб яна дастурхон атрофида чақчақлашамиз. Қўли гул, қалби олов бинокорлар шаънига мадҳиялар ўқиймиз.

Ж. НОСИРОВ.

Суратда: Украина республикасининг қўли гул бинокорлари бунёд этаётган кўркам турар-жой массивини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотоси.

ХУШ КЕЛДИНГ ЎЛКАМИЗГА

Юртимизда олтин куз,
Куйларга-куй уланди.
Зафар қучдик, план юз,
Тўйларга-тўй уланди.
Ҳалол меҳнат, эзгу дам
Гул тақди чеккамизга.
Хуш келдинг, гўзал байрам,
Хуш келдинг, ўлкамизга!
Хирмонларни кўрганда
Ҳатто Чотқол қолди лол.
Шарафларга бурканди
Республикам, — безавол.
Яна юк олдик илдам
Мардона елкамизга.
Хуш келдинг, гўзал байрам,
Хуш келдинг, ўлкамизга!
Рақс этсин дил найига
Дилнавоз раққосалар.
Тўлсин шодлик майига
Қадаҳлар, оқ косалар.
Йўллайлик табрик, салом
Акаю-укамизга.
Хуш келдинг, гўзал байрам,
Хуш келдинг, ўлкамизга!

Хайриддин САЛОҲ.

КОММУНИЗМ ҒАЛАБАСИ САРИ!

ШУНДАЙ КУН КЕЛДИ

Икки мўйсафид уфқ билан ўпишган пахтазор оралигидаги йўлдан қишлоқ томон вазмин қадам босиб боришарди. Улардан бири саксон баҳорни кўрган. Ҳали йигитлардек қомати тетик, ҳамроҳи етмиш ёшларда чамаси. Суҳбат бу йил пахта йили бўлганлиги, баракали хирмон кўтарган деҳқон шу кутлуғ кунларнинг роҳатини кўраётганлиги тўғрисида борарди. Гап орасида мўйсафидлар чор атрофга нигоҳ ташлашарди-ю, дилларида ёшлик чоғларида бўлган ҳавас шопириб келарди. Қани энди ўша белга қувват, билакка куч тўлган йигитлик йиллар қайтиб келса-ю, мана шу бойлик яратаётган заршунос ўғил-қизлари сафида туриб бир мундоқ куч синаб кўришса.

Улар қишлоққа яқинлашганлари сари тун чодири кўтарилиб, атроф кундузги нурга чўмилаётгандай кўринарди. Артилган шишадай тиниқ кўк юзидаги юлдузлар акси ерга тушгандай сонсиз-саноқсиз Ильич чироқлари ҳаммаёқни сутдай ёритган эди. Радиокарнайларидан таралаётган ёқимли куй садолари мўйсафидлар кайфини чоғ этиб ҳузур бағишларди.

Мана, икки ҳамроҳ пахтазор этагидаги дала шийпонига етиб келишди. Бу ерда ҳали-ҳам худди кундуздагидек ҳаёт қайноқ эди. Одамларнинг «ҳа бўл, барака топ» деган мадад сўзлари гуруллаётган машинанинг овозига эш бўлиб шабода эпкинида узоқ-узоқларга учиб кетарди. Аҳрор ота билан Болтабой ота шу ердаги ҳаракатга, машинанинг шарофатига разм солишиб дала шийпони айвонида бироз дам олиб қолишди. Оталарнинг истиқболларига пешвоз чиққан механизатор йигит улар олдига дастурхон ёзиб аччиқ чой дамлаб келди. Ҳа, бу мўйсафидлар табаррук одамлар. Эҳ-ҳе, мана шу она тупроқни деб, пахтани деб озмунча тер тўкишганми улар. Неча-неча ўн йиллаб ер ағдаришган, уруғ қадашган, сув кечишган, пахта ишқида бедор ўтган тунлар қанчаю, этик ечилмаган ҳафталар қанча?!

— Болтавой дейман, — чой хўплар экан, аста сўз бошлади Қаҳҳор ота, — барака топадиган одамларимиз бор-а? Ўғил-қизларимизнинг бошларидан сув ўгириб ичсак арзийди. Ҳаммаси эл бахтини дейди, юрт тинчлигини кўзлайди. Мамлакат обод бўлсин дейди. Шу меҳнат ишқини кўнгилларига жо қилиб олишганми дейман. Чарчаш нима, билишмайди-я, азаматлар.

— Э, нимасини айтасиз Қаҳҳор ака, — Болтавой ота бирдам кўзларини юмиб нималар тўғрисидадир хаёл сурди-ю, сўзида давом этди. — ҳамма гап мана бу машинада. Деҳқонга қанот бўлсин, оғирини енгил, мушкулини осон қилайлик деб ҳукуматдан ўргилай, улар қўлига машинани бериб қўйди-да. Мундоқ қулоғини бурайди-ю, гурillатади, ўн кунда қилинадиган ишни бир кунда сарамжомини топтиради.

Қаҳҳор ота маъқул гап дегандек бош тебратди. Хаёл қур-ғур уни ўз ҳолига қўймай узоқ-узоқларга етаклаб кетди. Бойлар эшигида чорикорлик қилиб бири-икки бўлмаган кунлар, бир парча ерга эга бўлолмай умри доғда ўтган йиллар кўз олдида гавдаланиб кетди. Э, у замонларни энди елкамизнинг чуқури кўрсин!

— А, лаббай, Қаҳҳор ота бир нима дедиларми, — кутилмаганда ҳамроҳининг лабидан учган сўз Болтавой отани сўрашга мажбур этди.

— Инқилобдан илгариги елкамизга офтоб тегмаган кунлар эсимга тушиб кетди-да, — деди Қаҳҳор ота.

Болтавой ота юзига жиддий тус олган ҳолда вазмин гап бошлади.

— Колхоз бўлган дастлабки йиллар эсингиздадир, хайрли ишга тўғаноқ бўлганлар ҳам оз эмас эди ўшанда. Кўзлари остидагини аранг кўрадиган одамлар эди ўшалар.

Ҳа, Қаҳҳор ота билан Болтавой ота колхоз тузувчиларидан бўлган. 1929 йилда ташкил этилган хўжаликнинг 40 гектар ери, тўрт жуфт ҳўкизию, икки жуфт омочи бор эди. Ана ўша куч билан деҳқончилик қилишган. Гектаридан уч-тўрт центнердан пахта олишган. Коллектив бўлиб бирлашган одамларнинг келажакдан умидлари катта эди. Мазлум халқни озодликка чиқариш курашига раҳнамо бўлган улуғ Ленин бахтли келажакнинг қуёшдай порлоқ йўлини кенг очиб берган эди. Келажакда деҳқон қўлида минглаб қудратли кучга эга бўлган машиналар, тракторлар бўлади. Оғир меҳнат тобора йўқола боради. Ер коллектив хўжалик меҳнаткашлари измида ўз қадрини топади. Деҳқонлар ҳаёти гуллайди-яшнайди, камол топади. Қишлоқлар янгидан жамол очади. Буюк Ленин мана шуларнинг ҳаммасини олдиндан кўрабилган, деҳқонларга мана шу энг тўғри йўлни кўрсатиб берган эди.

Мана. Қаҳҳор ота билан Болтавой ота ана шу орзуларнинг рўёбга чиққанлигини ўз кўзлари билан кўриб турибдилар. Ҳа, шундай кунлар келди.

Икки мўйсафид қизил чойхонага етиб боргунларича суҳбат мавзуи шу бўлди.

Қаҳҳор ота олтин куз кезлари пахтазорларда жавлон урган машиналарни кўз олдига келтиради. Бир колхознинг ўзида қирққа яқин машина. Николайнинг эски дунёсида уни ўзини кўриш уёқда турсин, номини ким эшитибди дейсиз. Шу бу йилнинг ўзида колхоз давлатга 2600 тонна пахта топширган бўлса, шунинг 2260 тоннасини машиналар териб берди-я. План бор-йўғи 25 кунда бажарилди. Уч-тўрт йил илгари бундай суръатни ҳеч ким кўрмаган. Қорли-ёмғирли кунларда пайкал оралаб муз чангаллайдиган пайтлар орқада қолиб кетди энди. Колхознинг Михаил Галин, Исмоил Муртазоев, Раҳмон Умиров, Қаржов Бекбоевга ўхшаган азаматлари тўқсон-бир юз йигирма тоннадан пахта териб беришди. Агар шунча пахтани қўлда терадиган бўлса, қанча одам керак бўлар эди. Ундан кейин ёғингарчилик кунларга келиб бармоқ тишланарди. Ҳозирчи? Колхозда плангина эмас, қўшимча мажбурият ҳам бажарилган. Аммо далада пахта кўп-да. Кўрак чувиш машиналари ҳали-ҳам гуриллаб турибди.

Шундай, мўйсафидлар улуғ доҳимиз Ленин орзу қилган кунларда яшаётганликларидан бехад хурсандлар. Бу йил областимизнинг ўзидаёқ 3,5 мингдан ортиқ терим машинаси ишлади. 170 минг тонна пахта машиналарда терилиб хирмонга топширилди. Қаҳҳор ота Валиев билан Болтавой ота Тошевлар — колхоз тузумининг ташкилотчилари мана шундай хуш хабарни эшитганларида Ленин замонасидан минг-минг ўргилиб:

— Пахтакорнинг иқболи келди, бу Октябрь инқилобининг шарофати, улуғ доҳимиз Ленин партиясининг буюк ғамхўрлиги шарофати, — деган эдилар.

Диллари шу туйғу билан тўлиб-тошган икки мўйсафид Ильич нури билан чароғон қишлоқ марказига етиб келишди.

У. ЖОНГИТОВ,
Бўка райони, «Октябрь 40 йиллиги» колхози.

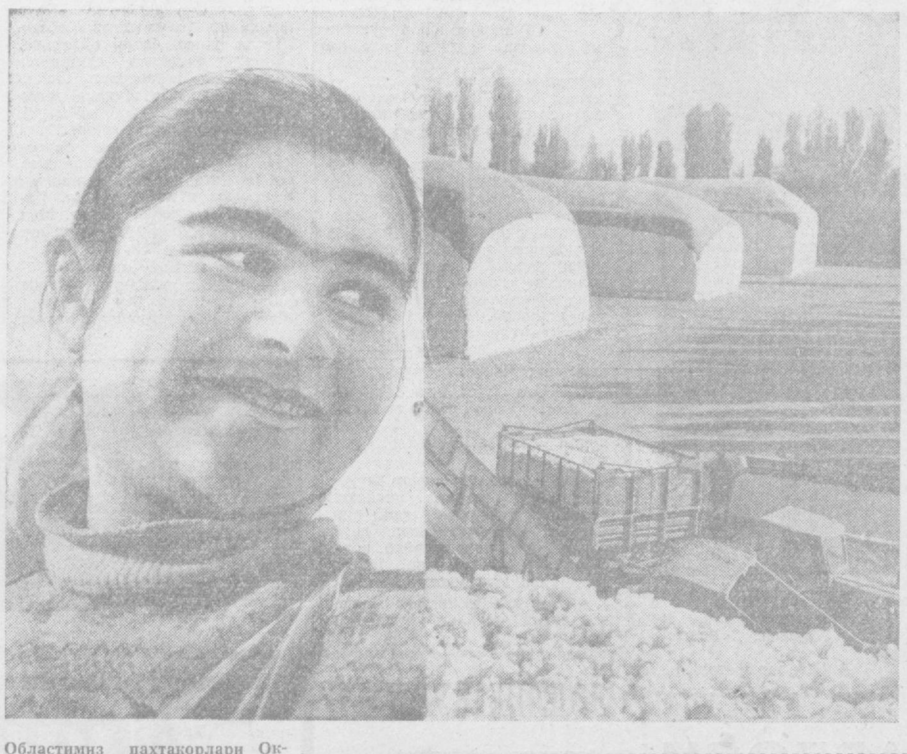

Областимиз пахтакорлари Октябрь байрамини улкан меҳнат зафарлари билан кутиб олмоқдалар. Суратларда: (чапда) Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхозининг чевар теримчиси ўртоқ Моҳира Шарипова. У мавсумда 8 тоннадан ортиқ пахта териб, байрамга муносиб совға тайёрлади. Унгда шу райондаги «Ленин йўли» колхозининг Чиғириқдаги қабул пунктига топширган «оқ олтин» бунтларини кўриб турибсиз.

Қ. Розиқов фотолари.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Байрам совғалари

ВАХТАДА

Ўзбекистон трактор-йиғув заводида бугунги айёмни муносиб кутиб олиш учун цехлар ўртасида социалистик мусобақа самараси яхши бўлди.

Октябрь ойининг сўнгги кунигача заводнинг бош конвейеридан пландагидан ташқари 92 та Т28Х3 маркали трактор чиқарилди.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

ЧИННИСОЗЛАР ТУҲФАСИ

230 минг дона — Тошкент чинни заводи ўн ой мобайнида пландан ташқари ана шунча чинни буюмлар ишлаб чиқарди.

Шу кунларда корхонада иш қизғин. Айниқса, Мунаввар Қодирова бошчилик қилаётган тоннель цехи коллективи яхши натижаларга эришаётир. Шу цехнинг етти бригадасидан иккитаси коммунистик зарбдор бригада номини олди. Чинни пиширувчилардан Собир Тўхтаев, Егор Зайцев, сирловчи Марҳамат Одилова каби илғорлар номи бутун заводда машҳур. Улар мусобақада олдинда боришяпти. Завод комитети яқинда мусобақа ғолибларини пул мукофоти билан тақдирлади. Цехга кўчма Қизил байроқ топширилди.

М. ВАКИЛОВ.

БАЙРОҚЛАР БАЛҚИР

Байроқлар балқиб турган майдон ажойиб,
«Урра»лардан гулдирар осмон, ажойиб.
Колоннада боради қаҳрамон ишчи,
Пахта тоғини уйган деҳқон, ажойиб.
Отасин елкасида қийқириб гўдак
Қўл чўзади қуёшга томон, ажойиб.
Меҳнат қилиб гаштини сурганинг чоғда
Кўз ўнгингда бу ёруғ жаҳон ажойиб.
Беш йиллик планини бажармоққа шай,
Шунга лойиқ халқ сурар даврон ажойиб.
Ватанининг қудратига қудрат қўшган халқ
Уни қўриқламоққа посбон, ажойиб.
Кошкийди, мардона халқ шаънига мен ҳам
Яратолсам таъсирли достон, ажойиб.
Ўз-ўзимга дейманки: ғайрат қил Юсуф,
Завқингга завқ қўшгуси замон ажойиб!

Ю. ШОМАНСУР.

АЛАНГАЛИ ЙИЛЛАР

Буюк Октябрь байрами арафасида революция ветеранлари билан редакция ходимларининг учрашуви анъанага айланиб қолди. Бу галги учрашувда кекса коммунистлардан Георгий Емельянович Нагаев, Арсентий Игнатьевич Бочарёв ва Мирзакарим Халилов ўртоқлар бўлдилар. Улар Тошкентда Октябрь кунларида қўлга қурол олиб оқ гвардиячиларга қарши жангларда, совет ҳокимиятини тиклашда, гражданлар уруши ва босмачиларга қарши курашда актив иштирок қилганлар.

Хотиралар, хотиралар... Революцион воқеаларнинг жонли гувоҳи бўлган бу қариялар хотирасини тинглаганда дунёни ларзага солган ўша тарихий кунлар, келажак авлод озодлиги йўлида қурбон бўлган мард боболар сиймоси, большевиклар партиясининг тарих саҳифаларида ўчмас из қолдирган жасорат ва маҳорати кўз ўнгимизда жонланади.

Золим капитализмнинг қуллик кишанларини парчалаб ташлаш йўлида асрлар оша олиб борилган кураш ниҳоят ғалаба билан тугади. 1917 йилнинг 25 октябрида Коммунистик партия раҳбарлигида ишчилар, солдатлар, матрослар, Россияда Мувaққат ҳукуматни ағдариб ташлаб, ҳукуматни ўз қўлларига олдилар. «Аврора» тўпларининг ғолибона овози Тошкентда ҳам акс садо берди.

— Петроград воқеаларидан кейин, — ҳикоя қилади **Г. Е. Нагаев,** — Тошкентда Мувaққат ҳукуматга қарши ҳал қилувчи зарба беришга тайёргарлик тағин ҳам кучайиб кетди. Қуролли қўзғолонни уюштиришга большевиклар раҳбарлик қилиб туришди.

28 октябрь куни эди. Бу вақтга келиб революцион ҳаракат маркази Ўрта Осиё темир йўли бош устахонасига кўчган эди. Ўша кун тонгини яхши эслайман. Ҳамма ишчилар революцион кайфиятда, юнкерлар ва оқ гвардиячи офицерлар талвасада. Эрталаб ишчилар устахонага ишга келишаётганида юнкерлар билан тўқнашиб қолишди. Юнкерлар милтиқдан ўқ узиб икки кишини ўлдирдилар. Темирчи Прянишников (ҳозир ўша кўча унинг номи билан аталади) ва қозонхона ишчиси Солдатенко революция йўлида қурбон бўлишди.

Бу воқеа ҳамма ишчиларнинг ғазабини оширди, сабр косаси тўлиб тошди. Устахонада катта митинг бўлди. Большевиклар ҳамма ишчиларни қуролланишга, генерал Коровиченко одамларига қарши курашга даъват этдилар. Ҳар биримиз етганича қурол-яроғлар билан қуролланиб олдик, ўқ-дориларни ғамлаб қўйдик. Кўчалардан броневиклар ўтмаслиги учун баррикадалар қурдик. Устахона гудоги қуролли қўзғолон бошланганидан далолат берди.

Тушга яқин яна бир одам — ишчилар отряди бошлиғи Дунаев қаттиқ ярадор бўлди. Прапоршчик, Стасиков отряд бошлиғи бўлиб қолди. Биз олдиндан белгиланган режа бўйича кураша бошладик. Отрядимиз оқ гвардиячилар ўчоғи — Тупроқ қўрғон томон юриши лозим эди. Кўчама-кўча, квартал-ма-квартал жанг қилиб бордик.

Скверга келганимизда кескин қаршиликка учрадик. Душман ҳатто гимназия ўқувчиларини ҳам бизга қарши жангга қўйган эди. Уч соатлар чамаси олишув бўлди. Бизга Таштрам ишчилари қўшилишди. Қизил Ўрда, Туркистон, Кушкадан ёрдамга ишчилар, солдатлар кела бошлашди. Ўзлари билан қурол ва ўқ-дорилар олиб келишарди.

— Мен бир воқеани эслатиб кетай, — суҳбатга қўшилди **А. И. Бочарёв,** — Сибирдан Тошкентга қўзғолонни бостириш учун мингга яқин солдат келаётганлигини эшитдик. Солдатлар анча кечикиб етиб келишди.

Улар поезддан тушишлари биланоқ:

— Коровиченко буйруғига бўйсунмаймиз. Урушни истамаймиз, — деб хитоб қилишди.

Кейин эшитишимизга қараганда Самарада ўртоқ Куйбишев уларни уч кун ушлаб қолибди. Куйбишев одамлари солдатлар ўртасида тушунтириш ишлари олиб боришган.

— Сизлар Тошкентга нимага кетаётганлигингизни биласизларми? — дейишади солдатларга большевиклар. — Ишчиларни, камбағалларни ўққа тутгани, уйини хонавайрон қилгани бораяпсизлар.

Кейинчалик солдатлар ҳам биз тарафда, бир сафда туриб курашдилар.

Қуролли қўзғолон тўлқини тобора кўтарилиб бормоқда эди. Рус ишчиларига ўзбек камбағал йигитлари яқиндан ёрдам кўрсатдилар. Сафимиз ўзбек йигитлари ҳисобига кун-ма-кун кенгайиб борарди. Мана, даврамизда Мирзакарим ўтирибди. Мирзакарим ҳам Октябрь кунларида революция ишига қўшилган ва Тупроқ Қўрғон ёнидаги жангларда ўзини кўрсатган йигитлардан.

— Ўша пайтда 28 ёшда эдим, — эслайди **М. Халилов.** — Мардикорчиликдан эндигина қайтиб, Тошкент темир йўлида хизмат қилиб юрган кезларим. Уйимиз Анҳор бўйига яқин жойда эди. Ишдан қайтиб эндигина ухлаган эдим. Отишмалар овозидан чўчиб, уйғониб кетдим.

— Кўчалар одамга сероб. Ишчилар бузуқ арава ғилдиракларидан, ғўлалардан йиғиб кўчада баррикада қуришди. Англадимки, ишчилар юнкерлар билан урушаётган экан. Дўстларимга қараша кетдим.

Ўрдада музика командаси казармаси бўларди. Қўрғондан казарма томон бир казак от солиб қолди. Йўл-йўлакай ўқ отиб икки кишини ярадор қилди. Маҳалламиз йигитларидан Жўра, Мадраҳим ва мен ярадорлар қўлтиғига кириб, уларни орқа томонга олиб ўтдик.

— Буларга милтиқ бериш керак, — деди бир рус йигити ёнидагисига.

— Милтиқ етишмаяпти, арра билан болта кўп. Дарахт кесинглар, баррикада қиламиз, — деди униси.

Ҳозирги Инженер кўчасида йўғон дарахтларни кесиб йўлга қулатавердик. Броневиклар ўтолмайдиган бўлди. Эрталаб солдатлар қаердандир бир талай милтиқ олиб келишди. Менга ҳам биттаси тегиб қолди.

Казарма большевиклар қўлига ўтди. Мен ўша жойдан ўқ-дори ташиб келиб турдим. Тупроқ қўрғон Керенскийнинг ишонган тоғи генерал Коровиченконинг таянч пункти эди. Қўзғолончилар қўрғонни қўлга олиш учун ҳал қилувчи жангга ҳозирлик кўра бошладилар.

— Коровиченкога таслим бўлишни талаб қилиб ультиматум юборилди, — дейди Бочарёв. — Аммо у ҳийла ишлатди. Штабга ўз делегациясини юборди. Делегация орасида темир йўл попи Андреев ҳам бор эди.

— Ер-биродарларим, шунча қон тўкилгани етар, — деди поп қўзғолончиларга мурожаат қилиб. — Қўйинг, жангни тўхтатинг, сулҳ тузинглар. Генерал ҳузурида бўлиб, уни зўрга сулҳга кўндирдим. У барча тўплар қулфини қўлингизга топширишга рози. Сиз ҳам тўпларингиз қулфини генерал қўлига топширингиз.

Ревком бу ҳийлаю-найрангни дарров пайқади, таклифга рози бўлмади. Генерал батамом таслим бўлсин, таслим бўлмас экан, қўрғонга снарядлар қўйиб, портлатиб юборамиз, бошқа йўл йўқ, деб делегацияни орқасига қайтариб юборди.

31 октябрь куни қўзғолончилар тинмай ўқ отилиб турганига қарамай қўрғонни ён атрофдан қуршаб, қамалга олдилар. Ҳужум тунда ҳам тўхтамади. Ярим кечада қўрғон дарбозаси очилди. Офицерларнинг ўзи Коровиченкони асир олиб, ревком қўлига топширишди.

— Ғалаба куни ёдимда яхши сақланиб қолган, — Мирзакарим ота суҳбатни давом эттирди. — Чоршанба куни эди чамамда. Тонг ёришди. Одамлар милтиқларни елкаларига осиб олишган, отишма овозлари тўхтаган эди. «Сдался, сдался» — дейишарди. Бунинг маъноси «Генерал таслим бўлди» деганн экан.

Шундай қилиб, тўрт кун давом этган қонли жанглардан сўнг қуролли қўзғолончилар ғалаба қозондилар. Ҳокимият пролетариат қўлига ўтди!

Георгий Емельянович кўзларига ёш олади:

— Ҳа, осонликча ғалаба қилганимиз йўқ. Кураш қурбонларсиз бўлмаган. Ғалаба тонги отиши биланоқ революция иши учун жонини фидо қилган ўртоқларимиз жасадини тердик. Қаҳрамонларча ҳалок бўлган ишчилар, солдатлар Александр боғига (Ўртоқлик мозори) дафн қилинди.

...Суҳбатдошларимиз Г. Нагаев, А. Бочарев ва М. Халиловлар революция ғалабасини қўлда сақлаб қолиш учун кейинчалик гражданлар урушида, босмачиларни тор-мор қилишда курашдилар. Ундан кейин тинч ижодий меҳнат бошланди.

Георгий Нагаев темир йўлда, партия ва касаба союз раҳбарлик органларида. Арсентий Бочарёв Октябрь революцияси номли заводда мастер ва цех бошлиғи лавозимларида, Мирзакарим Халилов хизматчи бўлиб ишлаб келишди.

Ҳозир революция ветеранлари, ҳурматли отахонларимиз пенсияга чиқишган. Аммо, жамоат ишларида актив қатнашиб туришади. Байрам арафалари куни, айниқса, уларда тиним йўқ. Комсомол ва ёшлар даврасида бўлиб ёшларга пролетариатнинг ғолибона кураши ҳақида, мислсиз қаҳрамонлик ва қонли жангу-жадаллар ҳақида ҳикоя қилиб беришади.

Т. МИРҲОДИЕВ.

Суратда: Тошкентда Октябрь инқилоби қатнашчиларидан М. Халилов (чапда), Г. Нагаев ва А. Бочарёв ўртоқлар. А. Абалян фотоси.

ИЖОДКОР

Хонага кириб келган бу аёлни профессор дарров танииди. Ҳа, у ўша Анна Андреевна Семёновна! Бурноғи йили стационарда даволанган эди. Унинг хушчақчақ чеҳрасидан бутунлай соғайиб кетганлигини билиб олиш қийин эмасди.

Анна Андреевна бу шифобахш даргоҳга жуда оғир дард билан келган эди. Дард мени жуда қийнаб қўйди деган эди у. На юриш-туришда, на уйқуда ҳаловат бор. Юрагим ўйнайди. Очиғини айтаверинг, соғайиб кетаманми?..»

— Бўлар-бўлмасга ўзингизни уринтираверманг, — деди шунда профессор Ё. Тўрақулов. — Соғайишингиз ҳам гапми, бутунлай дард кўрмагандай бўлиб кетасиз. Бунга ишончингиз комил бўлсин.

Аёлнинг бўқоғи олиб ташланди. Профессор тўғри айтган экан. У чиндан ҳам дард азобидан бутунлай халос бўлди. Яхши шифо топиб, яна қайноқ меҳнат қучоғига қайтди...

Олим аёлга илтифот билан жой кўрсатди.

— Қани, марҳамат, ўтиринг! Хизмат...

— Раҳмат, катта раҳмат, — деди аёл қувончидан энтикиб. — Олдингизга яхши ният билан келдим. Сизнинг юбилейингиз бўлишини эшитдим-у, муборакбод этгани шошилдим. 50 ёшингиз билан чин кўнглимдан табриклайман...

Ўлка экспериментал медицинаси институтининг стационарига, тўғрироғи биохимия лабораториясига келаётган хат ва телеграммаларнинг саноғи йўқ. Улар профессор Ё. Тўрақулов қўлида соғайган кишилардан келган. Ҳаммасида ҳам чуқур миннатдорчилик сатрлари битилган.

Профессор қалқонсимон без касаллигини даволашда ўзига хос мактаб яратди. У республикамизда биофизика билимини юксалтириш ишига биринчи бўлиб киришди. Олимнинг янги очган назарияси ҳамда унинг амалда муваффақиятли қўлланиши натижасида Базедов деб аталувчи касалликни радиоактив йод билан даволашда йоднинг миқдорини тўғри аниқлаш имкони туғилди. Бемор радиактив йод билан даволанганда қийналмайди. Шунинг учун бу усул «қонсиз хирургия» деб ном олди.

Элини элга донгдорлари танитади. Олимнинг ажойиб кашфиётлари Иттифоқимизга, қолаверса чет элларга тарқалди. Ўзбек олимлари шуҳратига шуҳрат қўшди.

Олим сермазмун ижодий фаолияти давомида кўпгина мукаммал йирик асарлар яратди. Унинг йод алмашинуви ва қалқонсимон йод гармонларига бағишланган монографияси Нью-Йорк — Вашингтон — Лондон илмий таржималар миллий фондининг заказ билан инглиз тилида босилиб чиқди. У Копенгаген, Япония, Покистон ва бошқа шаҳарларда ўтказилган халқаро йиғинларда ўз тадқиқотлари ҳақида гапириб берди.

Профессор Ё. Тўрақулов ўзининг муносиб шогирди, медицина фанлари доктори Р. Исломбеков билан ҳамкорликда бўқоқ касаллигини даволаш йўлида олиб борган кўп йиллик самарали меҳнати учун энг юксак мукофот — Ленин мукофоти лауреатини олишга сазовор бўлди.

— Революциядан олдин республикамиз қолоқ ўлка эди, — дейди Ё. Тўрақулов. — Бугун эса, республикамизнинг донғи бутун жаҳонга кетган. Серқуёш республикамизда илм-маданият бекиёс равнақ топди. Бу — Улуғ Октябрь ёққан фан машъали туфайлидир, партия ва ҳукуматимизнинг илм-фанни ривожлантириш соҳасида қилаётган ғамхўрлигининг ёрқин ифодасидир.

Бу камтар ижод соҳиби 50 ёшга тўлди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги профессор Ё. Тўрақуловни шу кунларда таниш-билишлари, унинг қўлида даволанган кишилар юбилярни қизғин қутламоқдалар. Шу қутлуғ шонли сана арафасида биз ҳам олимга узоқ умр ва баракали ижод тилаймиз.

А. АЛИЕВ.

Мана бу суратга бир назар ташланг.— Меҳмонларни кутишга катта тараддуд кўряпти,— деяпсизми? Ҳа, янглишмадингиз. Бу байрам столлари сиз билан бизга мунтазир. Суратда: «Россия» ресторанида байрам столи безатилмоқда.

А. Абалян фотоси.

ҲИКОЯ

Паромчи

ЁМҒИР зўрая бошлади. Орқага қайтмадик. Таваккал! Йигит изига қайтармиди! Нима бўлса, бўлар. Тезроқ нариги қирғоққа ўтиб олсак бас. Қишлоққа оз қолди.

Дарё қирғоғига етиб борганимизда кўзимиз бир тўда одамга тушди. Қариялар, аёллар, болалар. Улар бошларини турли нарсалар билан пана қилиб, ёмғирдан сақланмоқчи бўлишарди.

— Нима, паром юрмаяптими? — деди йўловчилардан бири.

— Шундоқда юриб бўладими, биродар, сувнинг авзойига бир қаранг, пароминигизни чархпалак қилиб кетмоқчи, — жавоб берди бошига қоп ёпиниб олган юзи тиртиқ киши.

Мен одамларни ёриб ўтиб, пишқириб, кўпириб оқаётган баҳайбат дарёга тикилдим. Сув жуда лойқаланиб кетибди. Катта-катта тўлқинлар бир-бири билан олишмоқда. Дарё юзидан аччиқ шабада эсмоқда. Нариги қирғоқ ва унинг четидаги уйдай паром элас-элас кўзга чалинади. Гоҳо тўлқинлар баланд кўтарилиб, уларни нигоҳдан яширади. Мен қўзғалмай, қирғоқда тик турибман.

— Ука, ҳайрон бўлманг, бу ерларнинг шароити шунақа.

Орқамга ўгирилдим. Олдимда юзи тиртиқ киши турарди. Мен кулимсирадим. У дарёнинг ўртасига тикилиб, яна гап бошлади.

— Ҳа, ука, бу ерлар шунақа, мана ҳозир сел келяпти, ҳу анави тоғлардан. Ҳали бир зумдан кейин қарабсизки, дарё тиниб, тўлқинлар пасайиб, асли ҳолига тушиб қолади. Кейин паром яна юра бошлайди.

— Нариги томондаги қишлоқ билан шаҳар ўртасидаги ягона йўл шу паром орқали ўтадими, — сўрадим мен.

— Ҳа, бошқа йўл йўқ.

— Нега кўприк қурилмайди, наҳотки...

— Э, ука, қишлоқ билан шаҳар ўртаси уч-тўрт чақирим келади. Сиз дарёнинг «Қора феълини билмасангиз керак. Жаҳли чиқса, баҳор ойларида, айниқса, бир-икки чақиримга ёйилиб ҳам кетаверади. Лекин тез қайтади. Бу шунақа телба дарё. Кўприк қуриб бўлмайди. Ер нобоп. Қумлоқ ер. Икки кунда кўприк таглари емирилиб кетади... Қишлоқликлар шу паромга ўрганиб қолишган. У юрмаса хумор қилади. Паромчи ҳам ажойиб одам. Мен билан тенгқур. Бутун умри шу паром устида ўтди...

— Шу қишлоқ одамими?

— Ҳа, шу қишлоқдан. Унинг отаси Али ака ҳам паромчи бўлган. Али паромчини ҳамма таниган. Унинг яккаю-ёлғиз ўғли мана шу Бурхон бўлади. Урушдан олдин ҳам анча йиллар отаси билан паромчилик қилди. Уруш йиллари бирга хизмат қилдик. Саперний батальонда. Кечувларда кўп иш берарди. Сув тилини яхши биларди. Командирлар ҳам қойил қолишарди. «Маладец, Боря!» дейишарди. Шунинг орқасидан орден олди, азамат!

— Урушдан кейин яна...

— Яна касбига қайтди. Яна паромчилик қилабошлади. Бир марта, қўй деб, балога қолганман. Мендан жуда-жуда хафа бўлган ўшанда. Мен паромим билан инсонларга хизмат қиламан. Уларнинг дилларини бир-бири билан туташтирамай. Улар менинг паромимдан ўтиб юз кўришадилар. Паромни ҳеч қачон ташламайман, ташлайолмайман. У менинг бузрукворим, отам. У мени ва ҳамқишлоқларимни ҳар куни кифтларида кўтариб, дарёдан ўтказиб қўяди, деди-да йиғламсиради. Мен кечирим сўраганман. Бурхон ажойиб одам. Ҳозир ўзингиз кўрарсиз уни...

БУЛУТЛАР орқасидан чарақлаб қуёш кўринди. Ёмғир тинди. Дарёнинг мавжи пасаябошлади. Тўлқинлар ондасонда кўринмоқда. Қирғоқдаги тошлар ялтираб кўзни қамаштиради. Дарёнинг икки четига тортилган крос бирдан таранглашди. Паром биз томон яқинлашмоқда эди.

Паром оҳистагина келиб, қирғоққа урилди. Йўловчилар бирин-кетин қирғоққа ўтишди. Энг кейин тушган йўғон гавдали киши тўппа-тўғри менинг олдимга келди-да:

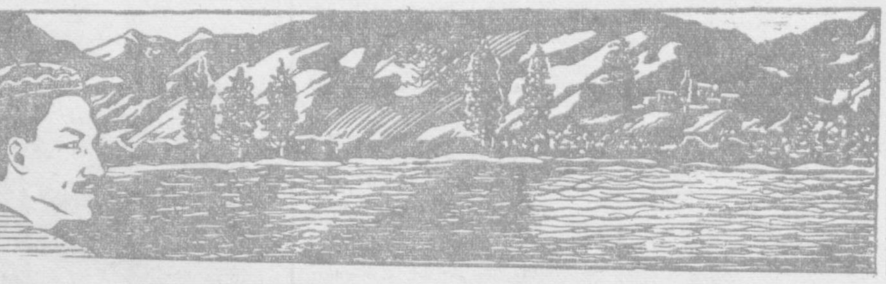

— Инженер сизмисиз? — деди.

Оҳистагина бош ирғадим. У бирдан мени бақувват қўллари билан қучоқлаб бағрига босди. Нечундир унинг катта-катта қора кўзларига ёш келган эди.

— Сизнинг келишингизни бугун колхозимиз раисидан эшитдим. Эрталабдан бери кўзим йўлингизда эди. Сизни инженер, шу ерда янгича усул билан кўприк солармиш, деб эшитдим, шу тўғрими?

— Тўғри, — дедим кулиб.

У яна мени бағрига босди.

— Мен доим бир нарса ҳақида ўйлардим: мен қариб қоляпман, ўргатай десам ўғлим йўқ, менинг ўрнимни ким босади, ким мендан кейин ҳамқишлоқларимга хизмат қилади, деб ўйлардим. Сизнинг келишингизни эшитиб, ўғил кўргандай севиниб кетдим. Энди сиз ҳамқишлоқларим учун хизмат қиласиз!.. Демак, шу ерда кўприк бўлади денг?!.

— Бўлади, отахон, бўлади, — дедим зўр-базўр ҳаяжонланганимдан.

— Эсингизда бўлсин, — деди у менга тикилиб, — ёнингизда ўзим бирга ишлайман. Бу жойларни яхши биламан. Кўприкни бирга қурсак, устидан одамлар юрса... Ўшанда кўнглим таскин топади... Эсингизда бўлсин... Мен бутун умрим шу ерда кўприк бўлишига ишонганман...

ИККОВИМИЗ паром томон йўл олдик. Одамлар кутиб туришарди. Паром қўзғалди. Ҳамманинг юзига табассум югурди. Бурхон ота паромнинг энг учида, бир ўзи пароход дарғаларидай олға қараб тик турар эди.

Раҳимберди УМАРОВ.

БАЙРАМ САВДОСИ

ЎЙНАНГ, ҚУВАНИНГ

БУГУН «Шапито» цирки биринчи томошабинларни қабул қилади. Эски цирк ўрнида қад кўтарган янги циркнинг байрам программаси тошкентликларга манзур бўлишига ишонамиз. РСФСР да хизмат кўрсатган артист Иван Рубан ўз йиртқичлари билан жозибадор номерларини намойиш қилади. Довруғи кенг таралган машҳур Тошкенбоевлар оиласи дорда ўйин кўрсатади. Бутун томоша давомида машҳур комик қизиқчи Акром Юсупов иштирок этади.

Хушовоз хонанда Комилжон Отаниёзов қўшиқларини эшитмоқчи бўлсангиз Хоразм ашула ва рақс ансамбли концертига боринг. Бу томошалар Свердлов номли концерт залида бўлади. Концертда Олмахон Ҳайитова қўшиқларини эшитиб, Гулчеҳра Исмоилованинг шўх рақсларини ҳам кўрасиз.

Байрам кунлари бошқа театр коллективлари ҳам ўзининг энг яхши асарларини намойиш қиладилар. Ҳамза номли, Муқимий номли, Навоий номли, Горький номли театрлар бир йўла бир неча мартадан томоша кўрсатади.

Пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган Африка миллий балети усталари ва Воронеж Давлат рус халқ хори коллективи ҳам Тошкент санъаткорлари қатори томошабинлар хизматида бўлади.

Булардан ташқари район маданият уйи бадиий ҳаваскорлари жойларда бўлиб, талантларини намойиш этишади, концертлар олдидан Октябрь революцияси шарафига суҳбатлар, кекса коммунистлар билан учрашувлар ўтказилади.

ПИОНЕРЛАР ҲУЗУРИГА

ПОЙТАХТДАГИ қўғирчоқ театри коллективи байрам кунлари областимиз шаҳар ва қишлоқларига бориб спектакллар кўрсатишади. Улар энг аввал Бекобод шаҳар металлургларининг фарзандларини хушнуд этишмоқчи. Кейинчалик район қишлоқларида ҳам бўлишади. Кичкинтой томошабинларга «Бўри ва етти эчки», «Теремок» ва бошқа спектакллар кўрсатилади.

ШОДЛИК КУЙЛАРИ

Ақлимнинг қайроқлиги,
Меҳримнинг яйроқлиги,
Тошқин сойдай жарангли
Созимнинг сайроқлиги
Октябрь қуёшидан.
Қайга боқсанг, улуғлик,
Ҳаяжонга тўлиғлик,
Зулмат ўрнин мангуга
Эгаллаган ёруғлик
Инсоннинг курашидан.
Замонга боқди инсон,
Инсонга ёқди замон.
Иродага бўйсиниб,
Чиқди бойлик бир жаҳон
Заминнинг тоғ-тошидан.
Ким шодликни кўзламас,
Ким созини созламас?
Сўранг, бунда, азизлар,
Ким завқланиб сўзламас
Фаровон турмушидан.
Боқдик нурли чироққа,
Назар солдик ҳар ёққа:
Уйқуда ётган дашту —
Чўл айланди гулбоққа
Элнинг буюк ишидан.
Халқимиз ижодкордир,
Партиям мададкордир;
Коммунизм даврида
Барча эл миннатдордир
Ленинден йўлбошчидан.

Ҳамроқул РИЗО.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ИНДОНЕЗИЯ КОМПАРТИЯСИ РАҲБАРЛАРИДАН БИРИ ЎЛИМ ЖАЗОСИГА ҲУКМ ҚИЛИНДИ

ПАРИЖ, 4 ноябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги мухбирининг Жакарта радиосига асосланиб Сингапурдан хабар беришича, Дедандаги (шимолий Суматра) махсус ҳарбий трибунал Индонезия Коммунистик партиясининг шимолий Суматрадаги бўлимининг собиқ бош секретари Жалолиддин Юсуф Насутионни кеча ўлим жазосига ҳукм қилди.

„ТИТАН—3С" РАКЕТАСИ УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Кеннеди бурунида «Жемини — Б» космик кеманинг модификация қилинган капсуласи «Титан-3С» ракетаси ёрдамида учирилди. Бу «МОЛ» программасига мувофиқ ўтказилган биринчи тажриба бўлди. Шу программага мувофиқ Қўшма Штатларда ҳарбий мақсадларда фойдаланмоқ учун учувчи бошқарадиган орбитал лаборатория «МОЛ» ҳозирланмоқда.

«Титан-3С» ракетаси учирилгандан кейин орадан ўттиз саккиз минут ўтгач, контрол қилувчи пункт, «Жемини — Б» космик капсуласининг парашюти плавда мўлжаллангандек очилганлигини хабар қилди.

ЮПИ агентлиги мухбирининг хабарида айтилишича, Кеннеди бурунидан 5 минг миля масофадаги шарқи-жанубда турган қидирувчи группалар капсула ерга тушаётганлигини радар ёрдамида биринчи бўлиб пайқаганлар. Сўнгра капсулани оддий кўз билан кўриш мумкин бўлиб қолган.

Бу тажрибанинг асосий мақсади атмосферанинг зич қатламларидан ўтиб бораётганда иссиқликдан сақлайдиган янги экран нақадар яхши ишлашини синаб кўришдан иборат бўлган.

АНТИКОММУНИСТИК ЙИҒИН

ПХЕНЬЯН, 4 ноябрь. (ТАСС). Сеулда, деб хабар беради Жанубий Корея информация агентлиги, «Осиё халқлари антикоммунистик уюшмаси»нинг 12 — конференцияси очилди. Бу йиғинда 26 мамлакатнинг вакиллари, шунингдек АҚШ, Англия, Ғарбий Германия ва бошқа баъзи мамлакатлардан «кузатувчилар» қатнашмоқда. Конференциянинг кун тартибига «халқаро антикоммунистик ҳаракатни» кучайтириш тўғрисидаги ва бу уюшмани халқаро антикоммунистик ташкилот қилиб қайтадан тузиш ҳақидаги масалалар киритилди.

БАЛИҚЧИЛАР ҚАЙИҚЛАРИ ЎҚҚА ТУТИЛДИ

ХАНОЙ, 4 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси Вьетнамда кузатувчи ва контрол қилувчи халқаро комиссиянинг қуйидагилардан хабардор қилди: 31 октябрда АҚШ самолётлари ва кемалари Сайгондан 80 километр ғарби-жанубдаги Митхо дарёсида сузиб юрган балиқчилар кемаларини уч соат давомида ўққа тутдилар.

Натижада — 50 кема ғарқ қилинди, 10 дан кўпроқ кема шикастлантирилди, кўпгина граждан шахслар ўлдирилди ва ярадор қилинди.

Америка ҳарбийларининг бундай қилиши, Америка империалистларининг Жанубий Вьетнамда олиб бораётган жинояткорона урушидаги янги ваҳшийларча ҳаракатдир, дейилади Озодлик агентлиги малумотига асосланиб ВИА агентлиги томонидан эълон қилинган мактубда.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

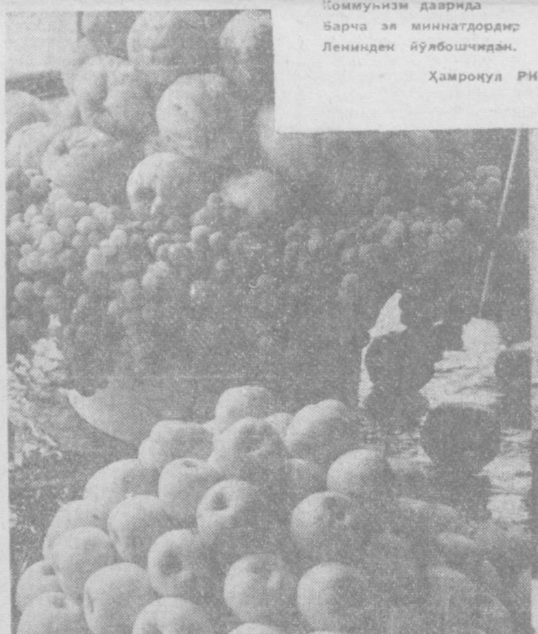

Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида байрам олди савдоси ташкил этилди. Бу ерда турли мевалар — олма, анор, узум, қовун, шунингдек кондитер маҳсулотларининг истаган хилидан харид қилишингиз мумкин. Суратларда: виставка залида.

М. Нуриддинов фотоси.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Ўтган куни «А» класси биринчи лигасида тўрт учрашув бўлди. Пойтахт спартакчилари ўз майдонларида Тбилиси динамочилари билан бўлган ўйинни 1:1 ҳисобида дуранг қилди. «Арарат» пойтахт темирйўлчиларини, «Шахтёр» эса Минскнинг «Динамо» командасини бирхил — 2:0 ҳисобида енгди. Ростов армиячилари «Черноморец» дарвозасига бир тўп киритиб икки очко олди.

«Политотдел» футболчилари финалда яна мағлубиятга учрадилар. Улар ўтган куни Луганскда «Заря» командасига 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

ИШЧИ МУХБИРЛАР ДИҚҚАТИГА

Шаҳар ишчи-мухбирлар университетининг машғулоти 11 ноябрь жума куни кеч соат 6 да бошланади.

КЕЛИНГ, БИР КУЛИШАЙЛИК

(АБИЛҚОСИМ ТУЙЧИЕВ ИЖОДИДАН).

ДАРДИ БИР.

Икки ўртоқ ёки икки дўст аёллардан, яъни қизчалардан гапирса менинг юрагим нимагадир ўйнаб кетаверади. Бир ўзимни кўрсатиб қўяй, деб докторга бордим. Доктор мени кўриб, эшикка олиб чиқиб қўйди. «Ҳа, ака, менинг касалим нима экан?» деб сўрасам:

—Тузалмайсан, кетавер, менинг касалимдан экан, — деди.

МЕНИНГ НАФСИМ БАЛОДИР...

Пул деса ўзини томдан ташлайдиган икки очкўз катта пул топиш ғамида ов-овлаб айланишиб юришса йўлда Комсомол кўлига кирадиган бўлиб қолишибди. У ерда бир жойга эълон ёпиштирилган экан: «Мабодо биров чўкиб кетаётган бўлса олиб чиққан одамга 50 сўм мукофот». Ана шуни ўқиб, мана энди мазза қиладиган бўлдик, дейишди улар суюнишиб. Мана, энди мен ўзимни сувга отаман, сен дод дейсан, олиб чиқасан. Кўзимни олайтириб тураман. 50 сўм. Бир кунда 10 марта чўкаман.

— Ҳа, хўп ташла...

Улардан бири ўзини ташлаб юборибди. Сузишни ҳам чала биларкан. Пул топишнинг қийинлигини кўринг, ишларнинг чатоғи чиқиб, тортиб олувчи ҳам қизиққина экан, шеригининг шўнғиб бурнидан, оғзидан сув кириб кетгунча қараб турaверибди. Ахир мажбур бўлибди.

— Ҳой, оғайни, тортмайсанми, ҳозир сувнинг тагига кириб кетаман деса, оғайниси:

—Кириб кетавер, — дебди қўллари белида.

—Сувнинг тагига кирганимдан кейин, ахир ўламан-ку, деса ўртоғи:

— Улавер, сен эълоннинг тагини ўқимаган экансан, ўлганни олиб чиқса 100 сўм бераркан, —дебди.

УХШАТМАГУНЧА УЧРАТМАС...

Мактабларда ҳар хил воқеалар учраб туради. Ўғлим 9 дан 10-га ўтар вақтида илтимос қилди:

— Дада муаллимим чақиряпти.

— Ўғлим, мени рўпара қилма, мен иш билан бандман.

— Бўлмайди, ишим чатоқ, албатта келсин дадангг, деганлар.

Ҳай, мактабга бордим. Ўзимизнинг ёш кадр болалардан экан. Муаллимч мени ичкарига олиб кириб кетди.

— Хўш, палончининг дадаси сизми?

— Ҳа, мен.

— Ўғлингиз слаби, ҳам шўх. 10-синфга ўтиши гумон.

— Хўш, нима иш қиламиз, энди?

— Ота-она ёрдам бериши керак.

— Энди, мен кўп сафарларда бўламан. Энди ўзингизга қувват берсин...

— Йўқ, ота-она ёрдам бермаса, бизлар қийналиб кетдик,— девди, мен ўғлимга имлаб: Сен чиқиб тур, дедим. Чиққандан кейин мен илтимос қилдим.

— Ўртоқ муаллим сизларнинг даврингиз жуда яхши, ўғлим эшитмасин, ўзим учинчи синфда ўн йил ўтирганман, — дедим.

— Ие, шу бўй, шу қадди-қомат билан бир синфда ўн йил деганди, пешонамдан совуқ тер чиқиб кетди.

Ҳозирги ёшлардан илтимос қиламанки, тўрт олманглар, доимо беш олинглар. Бир марта терлаганга ҳам арзимас экан.

Гап тополмай, хижолат бўлиб:

— Ўртоқ муаллим дадам насиҳат қилганки, дарахт бир жойда кўкаради, девордим. Шунда у шарт ўрнидан туриб:

— Чиқинг эшикка, асли болани бузаётган сиз экансиз,—деди пиғони палакка чиқиб.

МЕН ВА ҚИЗИМ

Муаллима мени кўчада тўхтатиб:

—Қизингизнинг гапини эшитдингизми,—деб қолди.

— Ҳа, йўқ дедим.

— Ёнидаги қизни доскага чиқардим,—кулиб давом этди ўқитувчи,—сиз нимани яхши кўрасиз, «мен доскага чиқиб «5» олишни яхши кўраман деди. Ёнидаги қизни чақириб, «Сиз нимани яхши кўрасиз, девдим ўқишдан «беш» олишни яхши кўраман, деди. Кейин сизнинг қизингиздан сўрадим. Мафусахон, сиз нимани яхши кўрасиз?—деб.

— Мен танаффусга чалинадиган звонокнинг овозини яхши кўраман, — дейди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

6 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.30 — **Концерт** (болалар учун). 10.55 —**Қаҳрамон изидан** (кинофильм). 11.15 —**Мандат** (бадиий фильм).

Рус тилида: 12.35 — **Қишда ҳамма айиқлар ҳам ухлайвермайди** (телефильм). 13.05 — **Пионерия** киножурнали. 13.15 — **Алёшканинг ови** (кинофильм). 14.15—**Ленин** (ҳужжатли фильм). 15.05 —**Концерт**.

Ўзбек тилида: 17.00—**«Октябрь» программаси.**

17.45 —**Телевизион янгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида).

Ўзбек тилида: 19.00 — **Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллигига бағишланган концерт** (Санъат саройидан).

Москва кўрсатади

20.00 — **Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш.**

Тошкент кўрсатади

23.30 — **Ғазалхон ёшлигим** («Ёшлик» студияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

20.00 — **Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш** (Москвадан).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 6/XI да кундуз **Боғчасарой фонтани**, кечқурун **Масхарабозлар ва концерт бўлими**, 7/XI да кундуз **Доктор Айболит**, кечқурун **Дилором**, 8/XI да кундуз **Этик кийган Мушук**, кечқурун **Оққуш кўли**, 9/XI да кундуз **Евгений Онегин**, кечқурун **Севилья сартароши**.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/XI да кундуз **Алишер Навоий**, кечқурун янги спектакль **Оқ кабутар**, 7/XI да кундуз ва кечқурун **Оқ кабутар**. 8/XI да **Парвона**. 9/XI да кундуз **Қутлуғ қон**. Кечқурун **Оқ кабутар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/XI да **Бағритош**, 7/XI кундуз соат 12 да **Ёшликда берган кўнгил**, кундуз 4 да **Концерт**, кеч 7 яримда **Ёшликда берган кўнгил**, 8/XI кундуз соат 4 да **Концерт**, кеч 7 яримда **Бағритош**, 9/XI да **Тошболта ошиқ**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ

6 ноябрда

„ШАПИТО" ЦИРКИНИНГ ОЧИЛИШИ

РСФСРда хизмат кўрсатган артист, йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи

ИВАН РУБАН

ва Ўзбекистон ССР халқ артисти **А. Тошкенбоев** раҳбарлигида

ЎЗБЕК ЦИРК КОЛЛЕКТИВИ ГАСТРОЛЛАРИ.

Ўзбекистон ССР халқ артисти **Акрам Юсупов** раҳбарлигида

ҚИЗИҚЧИЛАР ГРУППАСИ ҚАТНАШАДИ.

Томоша кеч соат 7 яримда бошланади.

Олдиндан билет сотувчи касса эрталаб соат 11 дан очилади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 06824. ИНДЕКС 64970. Г. 1239.